

Protocol Seksuele ontwikkeling en opvoeding en gedragsregels Kinderopvang Babeloes

Doel:

Duidelijkheid omtrent de seksuele opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Het op juiste manier begeleiden van kinderen in hun seksualiteit waarbij er goed gekeken wordt naar waar de grenzen liggen en zorgen dat die niet overschreden worden.

Waarom:

Kinderen zijn constant in ontwikkeling, seksuele ontwikkeling hoort hier ook bij. Kinderen krijgen het besef van hun eigen lichaam en ontwikkelen een eigen identiteit. Dit is volkomen normaal in de ontwikkeling van het kind. Kinderen leren door middel van onderzoeken, het lijkt soms alsof deze ontwikkeling zich vanzelf voltrekt.

Voor een goede ontwikkeling zijn er vanuit de omgeving bepaalde voorwaarden nodig. Bij kinderopvang Babeloes begeleiden we deze ontwikkeling. Om deze begeleiding te kunnen bieden hebben we hierover bepaalde regels en afspraken opgesteld. Onder het kopje werkinstructie staan de afspraken en gedragsregels waarvan wij denken dat ze kinderen helpen om een positieve houding tegenover seksuele ontwikkeling en opvoeding te krijgen. Daarbij is het belangrijk dat kinderen op het gebied van seksualiteit met elkaar leren omgaan. Het is belangrijk om kinderen indien nodig genoeg weerbaar en mondig te maken met betrekking tot dit onderwerp. Zo krijgen ze voldoende zelfvertrouwen om hun eigen grenzen aan te geven.

Wie is verantwoordelijk:

Pedagogisch medewerkers en directie.

Verankering:

Pedagogisch beleid

Werkinstructie:

Deze werkinstructie bestaat uit de gemaakte afspraken en gedragsregels bij kinderopvang Babeloes die betrekking hebben op de seksuele opvoeding.

- Lichamelijk contact met kinderen is belangrijk. Dit is 1 van de belangrijkste voorwaarden voor emotionele veiligheid. Lichamelijk contact is de normaalste zaak van de wereld en een eerste levensbehoefte. Knuffelen mag, maar het moet niet. Als een kind niet wil knuffelen hoeft dit zeker niet en respecteren wij daarin hun grens.
- Wanneer kinderen pedagogisch medewerkers aanraken op privé plekken zoals billen, borsten of geslachtsdelen zullen wij dit niet direct afkeuren, mits het om een achteloze handeling gaat. We leiden de kinderen af naar iets anders. Dit hangt af van de leeftijd van het kind. Jonge kinderen zijn zich hier niet van bewust, kinderen van 3 jaar kun je uitleggen dat dit niet gewenst is. Voor BSO kinderen geldt dat ze pedagogisch medewerkers niet op deze plekken aanraken.
- Van pedagogisch medewerkers bij Kinderopvang Babeloes wordt verwacht dat ze nadenken over hun persoonlijke grenzen met betrekking tot seksualiteit en deze grenzen ook duidelijk maken aan kinderen en hun ouders (mocht de situatie zich voordoen). Hierbij nemen de pedagogisch medewerkers wel de opvattingen van Kinderopvang Babeloes in acht.
- Kinderopvang Babeloes begeleidt kinderen in hun ontwikkeling met betrekking tot seksualiteit, maar stelt daarin wel grenzen aan om de kinderen de omgangsnormen over seksualiteit bij te brengen. Dit uit respect voor zichzelf en voor anderen. Babeloes zal de kinderen waar nodig uitleg geven over de omgangsvormen en grenzen.
- Bij kinderopvang Babeloes geven we geen seksuele voorlichting, dit vinden wij een taak voor ouders en scholen. Wanneer een kind vragen heeft proberen we deze wel zo goed mogelijk te beantwoorden, passend bij de leeftijd en de vraag van het kind. Bijvoorbeeld, bij een vraag over menstruatie zal het antwoord voor een kind van 4 jaar heel anders zijn dan bij een kind van 10 jaar. We maken de vragen van een kind niet beladen, het zijn immers hele normale vragen. We zullen deze dan ook rustig en eerlijk beantwoorden. Stelt een kind vaak deze vragen dan is het een taak van de pedagogisch medewerker/mentor om dit door te spelen naar de ouders van het kind, zodat zij actie kunnen ondernemen door zelf met het kind in gesprek te gaan over dit onderwerp.
- Kinderen van 0-4 jaar mogen elkaar bekijken tijdens het plassen, vanaf de leeftijd van 4 jaar (BSO Leeftijd) mag dit niet meer. Kinderen van de BSO zitten dan op de wc met de deur dicht, zo heeft elk kind vanaf 4 jaar privacy bij het plassen/poeppen. Als kinderen in broek geplast/gepoept hebben moeten ze zich in het toilet omkleden, dit om te voorkomen dat andere kinderen kunnen meekijken en om de kinderen die zich omkleden wat privacy te gunnen. Ook leren we de kinderen dat ze voordat ze van het toilet komen de broek omhoog moeten hebben.
- Kinderen mogen niet aan de geslachtsdelen van andere kinderen zitten.
- Kinderen mogen niet aan hun eigen geslachtsdelen komen wanneer er andere kinderen bij zijn, bijvoorbeeld tijdens het eten of buitenspelen. Dit mag wel als ze alleen zijn, bijvoorbeeld in bed of op het toilet. Achteloze handelingen zoals krabben is wel toegestaan.
- Kinderen van 0-4 jaar mogen niet bloot in het badje spelen, wij hebben liever dat ze een zwembroek, onderbroek, luier of zwemluier dragen. Ouders die willen dat meisjes een

bovenstukje aan hebben, mogen dit doorgeven aan de groepsleiding. Kinderen van de BSO zijn verplicht zwemkleding of ondergoed te dragen wanneer ze in het badje of onder de sproeier gaan. Dit doen we uit bescherming van de kinderen. Binnen de kinderopvang ontvangen wij regelmatig bezoek, wij vinden het niet nodig dat zij de kinderen bloot kunnen aanschouwen.

- Bij kinderopvang Babeloes leren we kinderen door middel van spel of liedjes lichaamsdelen te benoemen. Denk bijvoorbeeld aan hoofd, schouders, knie en teen. Hierbij horen ook de geslachtsdelen borsten en billen.
- Wij verbieden binnen babeloes niet het roepen van de woorden plas en poep. Dit is een fase waar veel kinderen doorheen gaan. We negeren het even of proberen het op te lossen met humor. Toch willen we niet dat kinderen de hele dag deze woorden roepen, dus stellen we daar wel grenzen aan. Een kind van 3-4 jaar kun je bijvoorbeeld duidelijk zeggen dat deze woorden aan tafel niet thuis horen. Extremere termen zoals k*t en l*I accepteren wij binnen onze opvang niet.
- Bij kinderopvang Babeloes noemen we de geslachtsdelen van de kinderen: "piemel" en "plasser". Wij kiezen ervoor om allemaal dezelfde termen voor bijvoorbeeld geslachtsdelen te gebruiken.
- Doktertje spelen, of andere spelvormen waarbij kinderen elkaar onderzoeken mogen bij Babeloes alleen binnen bepaalde grenzen. Deze grenzen worden door de pedagogisch medewerkers bewaakt. Wij begeleiden en sturen het spel om kinderen weerbaar te maken zodat ze hun eigen grenzen zelf kunnen/leren aangeven. De kleding van de kinderen blijft aan tijdens het spel.

Grenzen zijn en blijven lastig vast te stellen omdat kinderen erg van elkaar verschillen. De verschillen zijn groot per kind, maar ook per leeftijd.

Hieronder geven we een aantal voorbeelden van grenzen die we in bepaalde situaties zullen corrigeren en/of handhaven:

- Het bewust betasten van kinderen op billen, borsten en geslachtsdelen vinden wij niet goed. Dit punt speelt vooral bij oudere kinderen.
- Met voorwerpen seksuele handelingen uitbeelden vinden wij respectloos. Een kind die bijvoorbeeld met een pen een aftrek-beweging nadoet vinden wij niet kunnen.
- Spelletjes zoals "1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, wie zal ik een zoentje geven?" Zoentjes geven mag niet als wij zien dat een kind gedwongen wordt om mee te doen. We nemen het kind dan in bescherming en zeggen dat het niet goed is om iemand een zoen te geven die dat niet wil. Een kind moet **nee** kunnen en mogen zeggen.
- Tongzoenen mag niet bij de BSO, bij het KDV is dit meestal niet van toepassing.
- Wij stoppen zelfbedachte spelletjes met seksuele lading. Bij de BSO zitten kinderen van diverse leeftijden en omdat jonge kinderen nog niet altijd duidelijk hun eigen grenzen kunnen aangeven, moeten wij deze kinderen in bescherming nemen. De pedagogisch medewerkers bespreken het met ouders als kinderen regelmatig met deze spelletjes bezig zijn, zodat zij hier thuis ook over in gesprek kunnen gaan.

- Tijdens het spel waarbij kinderen elkaar onderzoeken, mag er absoluut geen pijn of dwang in het spel voorkomen. De pm'er zal dan onmiddellijk ingrijpen. Elk kind heeft zijn eigen grenzen, dit moet door iedereen gerespecteerd worden.
- In de kleinere speelruimtes bij de BSO, waar kinderen kunnen spelen en waar niet zoveel toezicht is, controleren de pedagogisch medewerkers regelmatig of kinderen zich gedragen binnen de grenzen van het protocol seksuele ontwikkeling en opvoeding. Wel vinden we het belangrijk dat er ruimte is voor de kinderen, ze moeten zich niet constant op hun vingers gekeken voelen. We respecteren deze vrijheid, maar houden de kinderen ongemerkt toch goed in de gaten.
- De mentor/pedagogisch medewerker kan als vertrouwenspersoon dienen voor de kinderen. Aan de hand van de ernst van wat het kind vertelt beslist de mentor/pedagogisch medewerker of zij dit vertelt aan de ouders van het kind. Zij zullen nooit het kind beloven iets niet door te vertellen en proberen het kind te stimuleren het zelf aan de ouders te vertellen. Gaat het om kleine geheimen dan of vragen over zoenen en vrijen, dan hoeft de pm'er dit niet door te geven aan ouders. Komen dergelijke vragen of gesprekken veel voor, dan kan een pm'er wel een signaal afgeven dat het kind veel bezig is met het ontwikkelen en onderzoeken van seksualiteit.

Mocht het gedrag van kinderen extreme vormen aannemen waarbij gedrag werkelijk grensoverschrijdend is, dan treedt het protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag in werking. De aandachtsfunctionaris, Racquel de Mey, wordt direct op de hoogte gesteld.

Jaarlijks evalueren:

- wij dit protocol en de werkinstructies
- bespreken wij dit met BSO kinderen.

Februari 2024